

# De loopbaan

Hoe interessant kun je het maken?



## Voorwoord

Harrie werd enkele jaren na de Tweede Wereldoorlog geboren en groeit op als zesde in een gezin met veertien kinderen. Het was geen ideaal maar wel een hecht gezin. Moeder was thuis en vader werkte bij een grote Belgische bouwonderneming.

Harrie had meer met het buitenleven dan met school. Min of meer toevallig werd hij elektricien. Hij hield van sport en overleven in de vrije natuur. Tijdens het vervullen van zijn militaire dienstplicht had hij moeite met de autoritaire stijl van leidinggeven.

We volgen de merkwaardige loopbaan van Harrie vanaf zijn twintigste tot aan zijn pensioen. Deze roman is gebaseerd op ervaringen van de auteur. De namen van personen en bedrijven zijn gefingeerd. De jeugd van Harrie is beschreven in het boek 'Je kunt nog zo lang dood zijn' met ondertitel 'Een jeugd vol twijfels en experimenten'.



# I

## I.1

Na mijn militaire diensttijd ging ik weer als elektricien aan de slag en besloot mijn oude geliefde, Marga, weer eens op te zoeken. Er brak een gezellige en onbezorgde tijd aan. Geheel ongepland bleek Marja, na een onbezonnen stoeipartij, zwanger te zijn. De vreugde van dit heuglijke feit werd enigszins getemperd door de bezorgde reacties van beide families. Er moest nu iets gebeuren, want mijn salaris was onvoldoende om een gezin van te onderhouden. We besloten, dat ik op zoek zou gaan naar een andere baan en dat Marga voldoende tijd zou reserveren voor de kinderen. Om de arbeidsmarkt te verkennen maakte ik een afspraak met een personeelsfunctionaris van een groot bedrijf. Deze kon echter geen touw vastknopen aan mijn wilde verhaal en stelde voor om een algemene intelligentie- en beroepskeuzetest te doen. Na deze eerste test kwam er een vervolgtest. Het bedrijf zag potentieel in me en bood een baan en een stoomcursus van tien maanden aan. De opleiding verliep zeer voorspoedig. Ik slaagde niet alleen met lof maar toonde ook de juiste motivatie. Als beloning mocht ik tussen allerlei bollebozen in een optische researchgroep gaan werken. Deze researchgroep werkte sinds kort aan de videolangspeelplaat, de voorloper van de huidige DVD. Samen met een senior collega werd ik verantwoordelijk voor het bedenken en ontwikkelen van meet en regelsystemen. Technisch en creatief paste ik prima binnen het team, maar cultureel

gaapte er een diepe kloof. De collega's van het lab spraken over kunst, de Franse keuken, politiek en over zweefvliegen. Zaken waarvan ik weinig kaas gegeten had. Ze waren best aardig, maar gewoon heel anders dan mijn collega's op de bouw.

## I.2

Een van mijn collega's was zeer intelligent, maar ook erg verstrooid. Regelmatig moest hij bij de poort aan de portier vragen: 'ga ik er nu in of ga ik eruit?' De portier stelde hem dan op zijn gemak en informeerde hem of hij kwam werken of dat de werkdag er weer op zat. Een andere collega had regelmatig briljante invallen. Nadeel was, dat hij dan alles om zich heen vergat, zelfs de koffie die hij in zijn hand had. Deze liet hij dan simpelweg vallen, om er vervolgens totaal geen aandacht meer aan te schenken. Dit ondanks het feit dat zijn broek en de hele omgeving onder de koffie zat. Op het lab leerde ik ook een wijze les. Een collega nodigde me uit om na de viering van zijn tweeënveertigste verjaardag mee te gaan naar zijn kamer. Er moest namelijk iets belangrijks gebeuren en ik mocht daar getuige van zijn. Plechtig pakte de tweeënveertigjarige een lintmeter en een schaar uit de kast. Keurig knipte hij het laatste nummertje, nummertje negentien, van het lint. Nummer negentien werd op een kussen gelegd en waardig begraven in de prullenbak. Het was namelijk nog slechts achttien jaar tot aan zijn pensioen. Ik schrok van deze actie. Zo wilde ik niet in het leven staan, ik wilde actie en uitdagingen en niet gezapig wachten op mijn pensioen. Het werk was uiterst interessant, de collega's waren aardig, maar na vier jaar bij dit bedrijf had ik het wel weer gezien en bovendien wilde ik ook wel eens een behoorlijke beloning voor al mijn harde werken. Met mijn huidige opleiding zou ik bij dit grote bureaucratische bedrijf weinig salarisverhoging kunnen verwachten. Het verhaal van een iets oudere

collega had me aan het denken gezet. Tot zijn veertigste verjaardag had hij altijd gehoord 'je bent nog jong en er komt best wel een volgende stap, je moet een beetje geduld hebben'. Toen hij veertig was en weer om een promotie en bijbehorende salarisverhoging vroeg zei men 'je bent nu al de veertig gepasseerd en kunt dit niet meer verwachten'. Hij was dus binnen een dag van te jong naar te oud gegaan. Dat wilde ik niet meemaken. Daar kwam nog bij dat de sleur om elke dag naar dezelfde locatie te gaan me begon te vervelen.

### I.3

Naast mijn werk op het lab volgde ik een avondopleiding aan de hts. Hiervoor ging ik drie avonden per week naar school en kreeg nog een stoot huiswerk mee. De studie ging me goed af, maar het vervoer van en naar school verliep moeizaam. We hadden geen auto en waren aangewezen op openbaar vervoer en de fiets. Als ik uit school kwam was er geen openbaar vervoer meer naar mijn woonplaats en moest ik drie keer in de week een lift zien te krijgen. Dit viel niet altijd mee. De laatste zes kilometer van de snelweg naar het dorp moest ik vaak te voet afleggen. Met het liften heb ik nooit problemen gehad, meestal trof ik uiterst aardige en interessante mensen. Toch heb ik twee keer moeten rennen om aan een flink pak slaag te ontkomen. Beide keren had ik de problemen zelf veroorzaakt. De eerste keer liep ik, bij het zoeken naar een goede liftlocatie, tegen een benzinedief op en kon niet nalaten om hier iets van te zeggen 'zo lukt het een beetje?'. De man kon dit niet echt waarderen en wilde me een geweldige klap verkopen. Deze was, met mijn goedgevulde schooltas, makkelijk af te weren. Toen ik in de aanval ging, sloeg een autodeur dicht en bevond me plotseling tussen drie stevige tegenstanders. De keuze tussen vechten of vluchten was snel gemaakt en rende voor mijn leven. De

zwaargebouwde heren waren snel op achterstand gezet maar het duurde nog zeker een uur voordat ik weer helemaal bekomen was van deze gebeurtenis. Enkele maanden later stond ik vlakbij een legerplaats te liften. Hier was relatief weinig verkeer. Dit was ook de plaats vanwaar ik zo vaak naar huis moest lopen. Ik had geluk, een auto met vier militairen stopte. Toen ik vlak bij de auto was, gaven ze plotseling gas. Geintje dacht ik. Vervolgens stopten ze weer en liep ik snel naar de auto. Onder luid gelach gingen ze er weer vandoor. Ik was altijd wel in voor een geintje, maar dit ging me te ver, werd pissig en pakte een grote steen. Dit zou me niet nog eens gebeuren. Weer stopte de auto en weer liep ik snel naar de mooie Audi en weer schaterden ze het uit van het lachen en gingen er vandoor. Ik was nu echter voorbereid en gooide de zware steen dwars door de achterraut. De auto stopte en de militairen vlogen eruit. Gelukkig kende ik de omgeving goed, sprong over een sloot en verdween in het bos. Ik realiseerde me, dat deze heren moeilijk af te schudden waren, zeker niet met zo'n zware schooltas. Ik rende zo'n dertig meter het bos in en ging toen parallel aan de weg lopen. Na ongeveer honderd meter kroop ik onder de struiken. Ik probeerde stil te blijven liggen, maar kreeg mijn ademhaling, vanwege de schrik en de korte sprint, moeilijk onder controle. Gelukkig hielden de militairen het snel voor gezien. Ik durfde me echter niet meer op de weg te laten zien en besloot om dwars door het bos naar huis te gaan. Dan maar een uurtje later thuis.



## II

### II.1

In de krant zag ik een advertentie van US-Analitico, een Amerikaans bedrijf dat analyseapparatuur en computing integratoren produceert. Zij zochten iemand die een serviceorganisatie kon opzetten in de Benelux en door kon groeien naar een senior managementpositie. Er werden allerlei functie-eisen opgesomd waar ik bij lange na niet aan voldeed. Ik vond me echter zeer geschikt voor deze functie, pakte het Engels woordenboek en schreef, geholpen door een oudere broer, een prachtige sollicitatiebrief. We schetsten een beeld van een kandidaat waar ze niet omheen konden en was dan ook niet verrast, dat ik op gesprek mocht komen. Ik was wel enigszins nerveus, zouden ze naar diploma's of referenties vragen? De ontmoeting was in het huis van de commercieel directeur. Deze woonde in een afgelegen dorp, waar je met openbaar vervoer moeilijk kon komen. Ik leende de auto van mijn vader en ging op pad. Van US-Analitico waren een Amerikaanse manager (bijgenaamd Big Mac), de baas van de klantenservice in Europa (Claus) en de commercieel directeur Benelux (Arie) aanwezig. Het gesprek verliep in zeer goede sfeer. Wel moest Arie af en toe de rol van tolk op zich nemen, omdat mijn Engels wel heel slecht was. Claus stelde voornamelijk vragen van technische aard. Hier had ik weinig moeite mee. In de research afdeling en op de hts had ik veel geleerd. Big Mac was vooral geïnteresseerd in mijn ideeën over de organisatie van

de klantenservice in de Benelux. Ik had hier weinig kaas van gegeten, maar wist toch een aardig verhaal bij elkaar te kletsen.

Toen Arie vroeg wat ik nu verdiende, besepte ik, dat ik op het lab slechts een aalmoes kreeg en deed er dus voor de zekerheid een flinke schep bovenop. Op weg naar huis had ik een goed gevoel over dit sollicitatiegesprek. Ik had me weliswaar op een overdreven manier verkocht, maar vond dit geoorloofd voor de goede zaak. Ook zonder de gevraagde diploma's en ervaring kon ik deze baan best aan. Binnen een week had ik een aanbieding in de bus. Men bood ruim twee keer zoveel salaris dan ik nu had. Daarnaast had ik recht op een ruime onkostenvergoeding, een telefoon en een auto van de zaak. Nu dit zo soepel verlopen was, moest hier nog meer inzitten. Ik bedankte hartelijk voor de aanbieding, zei dat ik van de serviceorganisatie een groot succes zou maken, maar dat het aangeboden salaris wat tegen viel. Hier reageerde Big Mac op met een nieuw aanbod dat nog eens vijfentwintig procent beter was. In de praktijk bleek al gauw, dat ik geknipt was voor deze functie. De organisatie in de Benelux draaide binnen de kortste tijd als een tierelier. Ik had een werkplaats en een magazijn ingericht en de serviceadministratie opgezet. Ook installeerde en onderhield ik complexe analytische apparatuur bij klanten in de Benelux. Daarnaast verzorgde ik verkoopdemonstraties, iets wat me minder goed afging. Na verloop van tijd stelde ik vast, dat ik, naast de avondstudie, wel erg lange dagen maakte en erg hard moest werken. Dit ging ten koste van de tijd voor mijn vrouw en kinderen en nam me voor om meer werk uit te besteden en om niet te streven naar de status van het beste jongetje van de klas.

Ik verdiende nu een meer dan aardig salaris en was zeer tevreden, had een leuke vrouw, twee spontane kinderen, geen hond noch kat, maar wel een mooie auto. Het werk nam ik serieus, maar zocht ook de grenzen op. Ik kon goed alleen

werken, maar genoot ook van het samenwerken en stappen met collega's. Mijn directe baas, Claus, woonde in Duitsland en gaf me al snel alle vrijheid om de serviceorganisatie in de Benelux naar eigen inzicht op te bouwen. Als ik advies of een sparringpartner nodig had, kon ik altijd bij Claus terecht. US-Analitico groeide snel, te snel. Vooral in het Europese hoofdkantoor in Duitsland was het vaak een gekkenhuis. Regelmatig werd me gevraagd om een paar dagen te komen helpen. Meestal vertrok ik dan omstreeks drie uur in de ochtend richting Duitsland, ontbeet langs de snelweg en was dan rond acht uur op de zaak. Ik had niet veel slaap nodig en kon lange tijd achter het stuur zitten zonder in te dommelen. Normaal gesproken stopte ik alleen om te tanken, onverstandig zo bleek later.

## II.2

Ik was weer eens een week in Darmstadt aan het werk. Op vrijdagochtend reed ik om vijf uur in de ochtend van Darmstadt naar München om op de universiteit naar enkele apparaten te kijken die de lokale servicemonteur niet aan de praat kreeg. Na afloop van de werkzaamheden at ik nog wat met mijn collega en reed omstreeks half zeven richting Nederland. Na weer een lange week in Duitsland lonkte de stal. Ik had allerlei plannen voor het weekend en wilde zo snel mogelijk huiswaarts. De firma had een snelle auto ter beschikking gesteld. Rond half twaalf was er in de buurt van Koblenz een file op de A61. Ik reed zo'n 180 km/uur en merkte de file te laat op. Met alle macht vloog ik in de remmen, maar zag dat dit niet ging werken. Op het laatste nippertje stuurde ik met piepende banden de vluchtstrook op en remde daar verder. Toen ik uiteindelijk tot stilstand kwam, was ik zo'n zeven auto's in de file gereden en beefde als een rietje. Het duurde zeker een half uur voordat ik van de schrik bekomen was en verder kon rijden. Als ik niet bij had kunnen sturen

of als er iemand of iets op de vluchtstrook gestaan had, was de ramp niet te overzien geweest. Ik nam me voor om de rusttijden voortaan beter in acht te nemen. Ik was zo laat in de avond gewoon aan het suffen geweest en had niet alleen mezelf maar ook anderen onnodig in gevaar gebracht.

Enkele weken later liep het minder goed af. Ik had een afspraak in Engeland. Een collega haalde me, bij het vliegveld Heathrow, op en samen reden we gezellig keuvelend naar kantoor. De collega was nieuw bij het bedrijf. Hij vertelde enthousiast over zijn achtergrond en zijn plannen. Hij woonde niet ver van kantoor, was getrouwd en had twee kinderen en had zowel een chemische als een elektrotechnische opleiding. Dit was een ideale combinatie voor de analytische apparatuur van US-Analitico. De auto waarin hij nu reed was zijn privéauto. Het was een bescheiden auto en zoals destijds gebruikelijk, zonder hoofdsteunen en gordels. Bij een verkeerslicht stopte hij keurig voor het rode licht. Links van de kruising stonden kermisattracties. Ondanks het vroege uur, was het al behoorlijk druk. Plotseling was er een enorme klap en werd onze auto naar voren geworpen. We schoten, rakelings langs enkele auto's de kruising over. Ik wist niet wat er gebeurde en keek verdwaasd om me heen. Mijn collega was helemaal weggezakt en bewoog niet. Ik sprak hem aan, maar er kwam geen reactie. Ik wilde uitstappen, maar kreeg de deur niet open, deze was totaal verwrongen en klemde. Enkele omstanders schoten te hulp en rukte de deur open. Ik wilde zo snel mogelijk de auto verlaten, maar werd tegengehouden en moest wachten totdat de ambulance gearriveerd was. Ik zat behoorlijk te trillen en voelde een scherpe pijn in mijn rug en nek. De ambulance en een brandweerwagen verschenen met veel kabaal. Ze namen geen halve maatregelen, de kap werd van de auto geknipt. Nu zag ik pas goed, dat mijn collega er veel erger aan toe was dan ik. Hij bloedde uit zijn oor, verroerde zich niet en was niet aanspreekbaar. Samen werden we naar het ziekenhuis gebracht. Gelukkig kon ik, na een grondig onderzoek, weer vertrekken. Ziekenhuispersoneel belde de directeur van het kantoor en er werd vervoer

geregeld. Ik moest wel beloven, dat ik de volgende dag nog even langs kwam voor een laatste check. Ik maakte me grote zorgen over mijn collega en bezocht hem in die week nog enkele malen. Het was een grote auto met een ouder echtpaar dat ons geramd had. Ze hadden te veel oog gehad voor de kermis en het verkeerslicht niet opgemerkt. Ik kwam er gelukkig met veel schrik en met wat nek/ en rugklachten vanaf. Mijn collega was minder fortuinlijk en moest nog lang revalideren. Ik had Marga, mijn vrouw, niet van het ongeluk op de hoogte gesteld, het zou haar maar onnodig ongerust maken.

## II.3

Op een maandag toen ik weer eens vroeg vanuit Nederland aankwam op het Europese hoofdkantoor, was er een groot wijnfeest in Duitsland. Rond het middaguur ging iedereen naar de binnenstad om feest te vieren en ik kon natuurlijk niet achterblijven. Ik parkeerde mijn auto in een parkeergarage en feestte er vrolijk op los. Een Beiers orkest zorgde voor een uitstekende stemming en we genoten van muziek, bier en het gezellig samenzijn. Dit was weer een prima gelegenheid om de collega's beter te leren kennen. Ik moest mijn oordeel over bepaalde collega's behoorlijk bijschaven. Zo kwam het hoofd van de logistieke afdeling over als een zeer betrouwbare, maar ook als een zeer saaie collega. Hoe kan een mens zich zo vergissen? Uit het niets had deze logistieke jongen een *Lederhose* tevoorschijn getoverd en stond nu vol enthousiasme en onder luid applaus van het publiek, het orkest te dirigeren. En zo werd het later en later, iedereen genoot en niemand scheen zich druk te maken. Rond tien uur liep het feest ten einde. Ik realiseerde me, dat ik niet meer achter het stuur kon kruipen, nam afscheid van de collega's en ging op pad om mijn koffer uit de auto te halen. Toen bleek dat de parkeergarage reeds

lang gesloten was. OK, dan maar zonder koffer naar het hotel. Het was onmogelijk, om na zo'n groot feest, vervoer naar het hotel te regelen. Er was geen collega meer die nog normaal kon lopen, laat staan nog in staat om een auto te besturen. Ook waren er geen taxi's meer beschikbaar. Omdat het hotel ongeveer tien km van de stad verwijderd was, was lopen geen optie. Ten einde raad belde ik, vanuit een telefooncel op het station, het hotel. Een medewerker van het hotel kwam me ophalen en zorgde voor tandenborstel en scheergerei. Dat was nog eens service. Toen ik de volgende ochtend helemaal in de kreukels en met slechts een schoen op de zaak aankwam, werd ik met veel gejuich begroet. Kennelijk had ik ook deze keer te veel gedronken en op het feest rare fratsen uitgehaald. Een van mijn collega's had thuis vreselijk op zijn donder gekregen, omdat hij weer laat en half dronken was thuisgekomen. Zijn vrouw had hem, in dolle woede, met de handveger een bloedneus geslagen en het huis uitgezet. Dit ondanks het *Drachenfütter* (voer voor de draak ofwel 'een bloemetje voor de vrouw') dat hij nog snel op het station gekocht had. Hij vroeg me om zijn vrouw uit te leggen dat het allemaal puur zakelijk geweest was. Zijn vrouw zou zo'n vriendelijke Hollander vast geloven. Ik maakte hem echter duidelijk, dat hij dit toch echt zelf op moest lossen. Ik had thuis al moeite om recht te praten wat eigenlijk heel krom was.

## II.4

Het Nederlandse kantoor van US-Analitico was nog klein en er heerste een vriendschappelijke, informele sfeer. Al gauw merkte ik dat de relatie tussen Arie, de commercieel directeur, en de secretaresse wel heel informeel en innig was. Als ze iets moesten bespreken gingen ze naast elkaar achter het bureau zitten en zaten ze continue aan elkaar te plukken. Dit was vooral opmerkelijk, omdat het kantoor in

de uitgebouwde garage van Arie gevestigd was en zijn vrouw regelmatig binnenliep. Ik voelde me hier hoogst ongemakkelijk bij en besloot de struisvogeltactiek toe te passen. Dit werd echter steeds moeilijker, aangezien de relatie steeds openlijker werd. Op een gegeven moment waren de twee er zelfs een paar dagen vandoor. De secretaresse liet voor haar man een briefje achter met de legendarische tekst 'ik ben even weg want bij jou kom ik toch niet klaar'. Na enkele dagen waren ze weer op kantoor en deden alsof er niets aan de hand was. Ik had verwacht, dat de vrouw van Arie hem wel buiten zou gooien, maar niets van dit alles, ze bleef netjes het kantoor schoonmaken. Na verloop van tijd begon ze steeds meer haar beklag bij mij te doen. De sfeer op kantoor werd er niet beter op en ik kwam in een moeilijk parket. Ik had er absoluut geen behoefte aan om in dit familiedrama meegetrokken te worden. Toen Arie met zijn gezin op vakantie ging, was ik een paar weken alleen met de secretaresse. Ze daagde me voortdurend uit. Zo hing ze regelmatig uitdagend aan de deurpost, zodat haar truitje tot ver boven haar navel kroop en haar mooie ronde borsten goed tot hun recht kwamen. Ook ging ze, in een uiterst sexy pose, op mijn bureau zitten. Op een gegeven moment had ik de moed verzameld om deze gang van zaken met haar te bespreken. Met lichtelijk rode wangen liet ik haar weten dat het zo niet langer kon. De secretaresse nam het, tegen de verwachting in, uiterst sportief op en verontschuldigde zich voor haar opdringerig gedrag.

Het bedrijf groeide snel. De business in de Benelux was booming, er werd een nieuw kantoorpand gehuurd en nieuwe collega's geworven. Arie rekende erop, dat hij tot algemeen directeur van de Benelux benoemd zou worden. Er werd echter iemand van het Europese hoofdkantoor benoemd. Blijkbaar was ik niet de enige die het gedrag van Arie en de secretaresse niet echt professioneel vond, want al spoedig vlogen ze de laan uit. Dat was jammer omdat zowel Arie als de secretaresse prima werk verrichtten. Ik had inmiddels een schriftelijke studie Atheneum en de avond hts afgerond en was klaar voor een volgende stap.

